

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstthinget. N°. 235.

77de Møde.

Mandagen den 17de Juni.

(Forts.)

Orsted (fortsat): I 1834 vare 55 pCt. af Præstetienden uafløste i Sjælland, og i 1848 kun 5 pCt.; i 1834 paa Møen 45 pCt., men nu kun 2 pCt., og i Jylland vare den Tid 58 pCt. uafløste, nu kun 13 pCt. Netop det, at det er Præstetienden, hvormed Afløsningen i højere Grad finder Sted end med Hensyn til de andre Tiender, beviser, at ikke engang Frygten for denne Tiendedeels Tillæg har havt nogen mærkelig Indflydelse paa at svække Lysten til at faae Tienden bestemt, siden Præsten saa godt som aldrig er i det Tilfælde, at han kunde forlange Tienden afløst; altsaa, Tienden er saa godt som i alle disse Tilfælde afløst efter Begiering af Tiendeyderne, og altsaa under Vilkaar af, at de skulle betale en Tiendedeel. En æret Taler har under nærværende Sag bemærket, hvorledes ikke al den Præstetiende, der staaer som afløst, i Virkeligheden er det, fordi, siger han, det er ikke skeet ved Afløsning, men det er bestemt af Amtmanden og Provsten i Embedsvacancer. Men derved maa jeg bemærke, at det kan ikke være skeet ved en Bestemmelse af dem, men Amtmanden og Provsten kunde i en ældre Periode have været enige om paa Kaldets Vegne i Vacancer at indgaae Tiendeforandringer, som ere bekræftede af Cancelliet; men denne Tiende er afløst saagodtsom anden Tiende. Det er langt fra, at den Tiende, der staaer her som afløst, altid er afløst ved Kjendelse, men og — og det den større Deel — ved frivillige Forøninger. Men det giver det samme Resultat, og er endda mere tilfredsstillende, idet man da kan være saa meget sikkrere paa, at Tiendeyderne ere vel tjente med Afløsningen. Iøvrigt maa jeg bemærke, at den ærede Taler vistnok har Ret, naar han troer, at det betydelige

Fremskridt, som Afløsningen af Præstetienden har gjort, har sin Oprindelse derfra; thi her er netop Tale om det store Fremskridt, der er gjort fra 1834 til 1848, og hine Tiendeforøningers Indgaaelse i Vacancer blev ophævet 1822. Altsaa er der ikke noget af de Fremskridt, der har fundet Sted siden 1834, der har sin Oprindelse derfra. Naar jeg saaledes ikke kan antage, at der er nogen særdeles Grund til at gjøre nogen overordentlig Foranstaltning for at fremme denne Sag, saa er det, fordi den ved Hjælp af de Foranstaltninger, der ere, vil blive tilbørligt fremmet, — som jeg overalt ugerne vil, at Lovgivningen uden en virkelig Nødvendighed griber ind i de private Retsforhold, — naar jeg desuagtet har været enig i Udkastets § 1, da er det, fordi jeg finder, at det dog i sig selv er noget ganske Billigt, og at de Ulemper, som kunne flyde af en Forskiel mellem hvad der har gjældt forhen, og det, der nu skulde blive gjældende, ikke kunne være betydelige, idet jeg ikke troer, at nogen Lovgivning vilde sanctionere nogen Afgang for dem, hvis Tiende er bestemt i ældre Tider, til at faae de tagne Bestemmelser omgjorte. Men, naar jeg er enig deri, saa kan jeg derimod, som jeg forhen har udtalt, ikke være enig i, at Tienden skal kunne afløses, naar ikke Tiendeyderen selv ønsker det. Jeg finder, at den, paa hvis Eiendom der ved Lovgivningen er paalagt en Byrde, som man i sig selv finder mislig og ikke at burde finde Sted, ikke bør tvinges; thi, naar han hellere vil bære denne Byrde end underkaste sig de muelige Tab, som dog kunne være forbundne med en forandret Bestemmelse, saa kan man ikke retfærdigt paalægge ham den, og jeg troer ikke, at det i nogen Maade kan være nødvendigt, for at fremme Sagen, der allerede er blevet saa vel fremmet ved de Bestemmelser, som hidtil ere givne, og vil blive endnu mere fremmet ved, at den Hindring for Tiendens Afløsning, efter Dvernes